

Rola diagnostyki obrazowej w diagnostyce oraz monitorowaniu wyników leczenia u dzieci z młodzieńczym idiopatycznym zapaleniem stawów

Wstęp

Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów (MIZS) jest najczęstszą układową chorobą tkanki łącznej o podłożu autoimmunologicznym, która jest rozpoznawana u dzieci. Niestety, z punktu widzenia praktyki klinicznej stanowi ona duże wyzwanie diagnostyczne, szczególnie na wczesnym etapie choroby. Wpływ na to mają dwa nakładające się na siebie czynniki – heterogeny przebieg MIZS oraz intensywne procesy rozwoju narządu ruchu. Etiopatogeneza MIZS nie jest do końca poznana – przyjmuje się, że wpływ na rozwój choroby mogą mieć zarówno czynniki środowiskowe jak i predyspozycje genetyczne. Dane na temat częstości MIZS mogą być obecnie niedoszacowane, nie mniej przyjmuje się, że zachorowalność w Europie może wynosić 3-15 przypadków na 100 tysięcy dzieci do 16 roku życia.

Cel

Celem pracy była ocena przydatności zdjęć rentgenowskich (RTG), badania ultrasonograficznego (USG) oraz obrazowania metodą rezonansu magnetycznego (RM) w diagnostyce i monitorowaniu MIZS.

Materiały i metody

W badaniu wzięli udział pacjenci z MIZS pomiędzy 2 a 18 rokiem życia, u których zdiagnozowano chorobę na podstawie kryteriów klasyfikacyjnych ILAR z 2001 roku. U wszystkich pacjentów zebrano wywiad w kierunku MIZS i w zależności od potrzeb klinicznych wykonano badania RTG, USG oraz RM.

Wyniki

Do badania włączono w sumie 184 (115K/69M) pacjentów. Średni wiek pacjentów w badaniu wynosił $9,7 \pm 4,5$ lat, a średni czas trwania choroby $2,9 \pm 3,2$ lat. Badanie RTG wykonano u 184 (100%) pacjentów. Zmiany charakterystyczne dla MIZS stwierdzono u 39 (21%) pacjentów, najczęściej był widoczny obrzęk tkanek okołostawowych – 18 (10%) pacjentów i osteoporoza okołostawowa 14 (8%) pacjentów. Badanie USG wykonano u 176 (96%) pacjentów. Do najczęstszych zmian należały wysięk w obrębie błony maziowej oraz jej pogrubienie, były one obecne odpowiednio u 172 (93%) i 136 (74%) pacjentów. Badanie RM wykonano u 17 (9%)

pacjentów. U wszystkich pacjentów w badaniu RM stwierdzono zmiany charakterystyczne dla MIZS.

Wnioski

Badania obrazowe pełnią istotną rolę zarówno w diagnostyce jak i monitorowaniu MIZS. Badanie RTG może być wykorzystane do wykrywania zmian późnych. Ze względu na wysoką dostępność jak i czułość oraz swoistość badanie USG może pełnić rolę podstawowego badania w diagnostyce i monitorowaniu MIZS. Badanie RM ze względu na ograniczoną dostępność oraz wysoki koszt może być wykorzystywane głównie w wypadku wątpliwości diagnostycznych bądź terapeutycznych.

Michał Kopeć